

העמותה הישראלית
למען הילד בגיל הרך

Organisation Mondiale pour l'Education Prescolaire

World Organization for Early Childhood Education

תכנית חירום לקידום הביטחון והרווחה של ילדים במסגרות חינוך/טיפול בפעוטות

פרופ' דורית ארם

חזון העמותה

העמותה הישראלית
למען הילד בגיל הרך

- **אנו מייצגות נשות מקצוע מתחומי החינוך, העבודה הסוציאלית, הפסיכולוגיה והבריאות, פועלות לקידום זכויותיהם של ילדים בגיל הרך.**
- **אנו מצטרפות למאבק ההורים בדרישה מהמשלה להפסיק לאלתר את מצבי הסיכון להם חשופים תינוקות ופעוטות רבים במסגרות החינוכיות**
- **בהתאם לאמנה הבינלאומית לזכויות הילד, על המשלה להפעיל מדיניות לאומית שתבטיח את זכותם של כל הילדים למימוש הפוטנציאל שלהם בתפקודם הפיזי, הקוגניטיבי, הרגשי והחברתי**
- **על המדינה לאמץ תכנית חרום לאומית שתאפשר מענים מידיים כבר בתחילת שנה"ל הקרובה**

האני מאמין של העמותה

● לילדים ולילדות בגיל הרך הזכות
לאיכות חיים טובה ולחינוך/טיפול
איכותי מלידה

● זכותם היא חובתנו האזרחית!

המצב כיום

- כרגע נראה שחוק הפיקוח על המעונות האמור להיכנס לתוקף בתחילת ספטמבר 2019 עדיין לא ניתן ליישום
- נציגי משרדי הממשלה דיווחו לוועדה בדבר היערכותם ליישום החוק
- תהליכי החקיקה, התקנת התקנות ובניית מנגנוני הרישוי והאכיפה מצויים בתהליכי עבודה שונים שימשכו חודשים ארוכים
- אשר על כן, אנו צופות כי בשנה"ל הקרובה לא יחול כל שינוי בהפחתת מצבי הסיכון והסכנה אליהם חשופים רבבות תינוקות ופעוטות

המצב כיום

- **תמונת כוח האדם הקיימת היום:**
 - העדר נוהלי עבודה מקצועיים
 - העדר הכשרה מקצועית והדרכה חינוכית תוך כדי עבודה
 - מספר ילדים רב באחריות מטפלת-מחנכת בודדה
 - תנאי עבודה קשים ושכר נמוך
- **אלה מובילים ל:**
 - היעדר אופק מקצועי
 - דימוי נמוך ותסכול
 - תחלופה גבוהה של כוח אדם
- **מצוקה הולכת וגוברת בתחום כוח האדם**

המצב כיום

- העדר פיקוח על כלל המסגרות
- פיקוח חלקי בלבד
- תינוקות ופעוטות חשופים לארועי התעללות ופגיעה פיזית רגשית והתפתחותית
- הורים מודאגים וחרדים לשלום ילדיהם
- משבר אמון במערכת
- פגיעה בתדמית המטפלת/מחנכת

קריאה לתכנית חירום לאומית

- במקביל לקידום תהליכי החקיקה ולאור המצב החמור, על הממשלה להצהיר על קבלת אחריות על הילדים מלידה, לאמץ תכנית חרום לאומית ולהקצות משאבים **במתן קדימות לסטנדרטים הקריטיים** בנושא תקינה וכוח אדם

עיקרי תכנית החרום

• חקיקה

- אימוץ ויישום המלצות דוח רוזנטל להפעלת מסגרות חינוכיות לפעוטות (ינואר 2011) כבסיס להשלמת תקנות חוק הפיקוח על המעונות
- סיום מהיר של תהליכי חקיקת חוק הרישוי והפיקוח על מעונות יום ויישום המלא של החוק בכלל המסגרות לפעוטות פרטיות וציבוריות

עיקרי תכנית החרום

ענישה ואכיפה

- יש לחייב ביצוע בדיקה ווידוא העדר רישום פלילי לאנשי הצוות החינוכי טיפולי ולכל הבאים במגע עם הפעוטות
- לחייב אישורי בריאות של הצוות והכשרתו בקורס עזרה ראשונה
- **חוק העונשין** (תיקון מס' 26 לחוק העונשין - חוק הגנה על קטינים וחסרי ישע)
- יש לרענן את נוהל חובת הדיווח לצוות החינוכי-טיפולי במסגרות לפעוטות ולהחיל אותו, ביחס לחשד סביר של עבירה בקטין או בחסר ישע
- יש להגביר את האכיפה והענישה כנגד מי שלא דיווח

עיקרי תכנית החרום

- **שיפור התקינה** (שלב ביניים מיידים מדו"ח רוזנטל)
- למספר הילדים שבאחריות המטפלת/מחנכת ולגודל הקבוצה יש השלכות באשר לאיכות הטיפול והחינוך במסגרת החינוכית
- הפער העצום בין המצוי לרצוי ומספר הילדים הגבוה שבאחריות כל מטפלת-מחנכת, מחייבים שיפור מיידים של התקינה כדלהלן:
 - תינוקות מגיל 6-15 חודשים: לא יותר מ5 תינוקות באחריות מטפלת/מחנכת
 - פעוטות מגיל 16-24 חודשים: לא יותר מ7 פעוטות באחריות מטפלת/מחנכת
 - פעוטות מגיל 25-36 חודשים: לא יותר מ8 פעוטות באחריות מטפלת/מחנכת

עיקרי תכנית החרום

● כוח אדם איכותי :

● גיוס מואץ של מועמדות חדשות כולל חיילות משוחררות.

○ מתן מענק לימודים לתלמידות בקורסים להכשרת מטפלות/מחנכות במסגרות המוכרות

○ הבטחת דמי אבטלה בתקופת הלימודים, כולל בתקופת ההכשרה המעשית

● הדרכה שוטפת לכלל העובדות

● הכשרה של עובדות חסרות הכשרה ושיפור תנאי ההעסקה שלהן:

○ מימון הכשרה והדרכה שוטפת לעובדות חסרות הכשרה המועסקות מעל לשנה במעונות, ציבוריים ופרטיים

○ הכרה ביום למודים כיום עבודה

○ מתן גמול בשכר עבור הכשרה מקצועית

○ התחייבות של בוגרות ההכשרה לעבוד שנתיים מתום ההכשרה במסגרות הגיל הרך הציבוריות או הפרטיות

○ הפרדה בין תפקיד המחנכת לעבודת ניקיון

עיקרי תכנית החרום

- הרחבת והגדלת ההיצע של מסגרות חינוכיות לילדים בגיל הרך:

- הסבת ייעוד של מבנים קיימים (כולל גנים פרטיים)

- בנייה מואצת של מסגרות חדשות

עלות תקציבית-אומדן (במיליוני ש"ח)

● התחשיב המוצג הינו ביחס לעלות שנתית עבור 120,000 ילדים במעונות ציבוריים מוכרים כיום לפי התעריף של משרד העבודה והרווחה

○ כ-1/4 מהילדים הם תינוקות והיתר פעוטות

● תעריף תינוק כיום: 2,567 ש"ח תעריף פעוט: 1,969 ש"ח

● חושב על ידי תקציבנים על בסיס מסמך הסטנדרטים (דוח רוזנטל, 2011)

עלות תקציבית-אומדן (במיליוני ש"ח)

● **ענישה ואכיפה** – קמפיין הסברה תקשורתית

❖ עלות חד פעמית : 1

● **שיפור תקינה (שלב ביניים מיידים)** – גידול בתעריף 14.3%

❖ עלות שנתית : 440

עלות תקציבית-אומדן (במיליוני ש"ח)

העמותה הישראלית
למען הילד בגיל הרך

תוספת שכר לעובדות: עלות שנתית

- תוספת למנהלת - 0.3% לתעריף תינוק/פעוט: 9
- תוספת למטפלת אחראית - 1.7% לתעריף: 40
- 1/4 משרה לניקיון - 1.7% לתעריף: 40

תוספת עבור הכשרה והדרכה: עלות שנתית

- גמול השתלמות לצוות - 3.41% לתעריף: 80
- שעות עבודה בגין הדרכה תוך מעונית - 0.09% לתעריף: 2
- 1/2 משרת מדריכה חינוכית - 0.52% לתעריף: 9
- מימון הכשרה לעובדות בלתי כשירות - 200

עלות תקציבית-אומדן (במיליוני ש"ח)

העמותה הישראלית
למען הילד בגיל הרך

• הרחבת והגדלת ההיצע של מסגרות חינוכיות לילדים בגיל הרך:

• מימון שוטף מתקציב הבינוי של האגף למעונות יום

• **סה"כ עלות תקציבית שנתית - לשלב הביניים**

○ קמפיין הסברה - 1

○ תקינה – 440

○ תוספות שכר - 90

○ הכשרה והדרכה – 290

סה"כ : 821 מיליון לשנה

העמותה הישראלית
למען הילד בגיל הרך

תודה רבה!